

VMM vestiging Oostende (onderhoudsdienst)
- Milieuprestaties

Milieuverklaring 2018

INHOUD

1	Beschrijving van de EMAS-site OOSTENDE ONDERHOUDSDIENST	4
2	Milieuprestaties.....	6
2.1	Water. Doelstelling behaald.....	6
2.1.1	Watergebruik	6
2.1.2	Afvalwater	6
2.2	Energie. Elektriciteitsverbruik daalt spectaculair.....	7
2.2.1	Elektriciteitsverbruik.....	7
2.2.2	Gasverbruik	7
2.3	Mobiliteit. Het kan beter.....	8
2.3.1	Dienstreizen	8
2.3.2	Woon-werkverkeer	9
2.4	Emissies. Nog ruimte voor verbetering.....	10
2.5	Biodiversiteit: verhogen in overleg met de verhuurder.....	11
2.6	Grondstoffen: papierverbruik blijft laag	11
2.7	Afval.....	12
2.8	Duurzame overheidsopdrachten	13
3	MILIEUACTIEPLAN	14

1 BESCHRIJVING VAN DE EMAS-SITE OOSTENDE ONDERHOUDSDIENST

Figuur 1: Oostende onderhoudsdienst

Zandvoordestraat 375 (ingang langs rioolwaterzuiveringsinstallatie Aquafin NV)
8400 Oostende

De site onderhoudsdienst Oostende is bereikbaar via het openbaar vervoer (De Lijn). Het gebouw ligt in een industriële zone, in een half stedelijke omgeving. De dienst is gevestigd op het terrein van het waterzuiveringsstation van Aquafin NV. Op deze site bevinden zich het ex-lab van de VMM, de onderhoudsdienst van Aquafin NV en de onderhoudsdienst van de VMM.

Het gebouw waarin de onderhoudsdienst is gehuisvest en dat eigendom is van Aquafin NV, bevindt zich achteraan de site en wordt voor de helft gebruikt door de VMM en voor de helft door Aquafin NV. Het gebouw is voor één vierde uitgerust voor administratieve werkzaamheden, maar doet hoofdzakelijk dienst als werkplaats voor kleine herstellingen en controle van het wagenpark, inrichtingen en indienststellingen van de dienstwagens.

In de werkplaats worden ook constructies vervaardigd voor de administratieve gebouwen in Oostende en Gent of andere buitendiensten. De onderhoudsdienst doet ook herstellingen en ijkingen van allerlei meetapparatuur en toestellen voor monstername.

Naast de technische opvolging doet de onderhoudsdienst ook het administratieve beheer van het wagenpark van de VMM.

2 MILIEUPRESTATIES

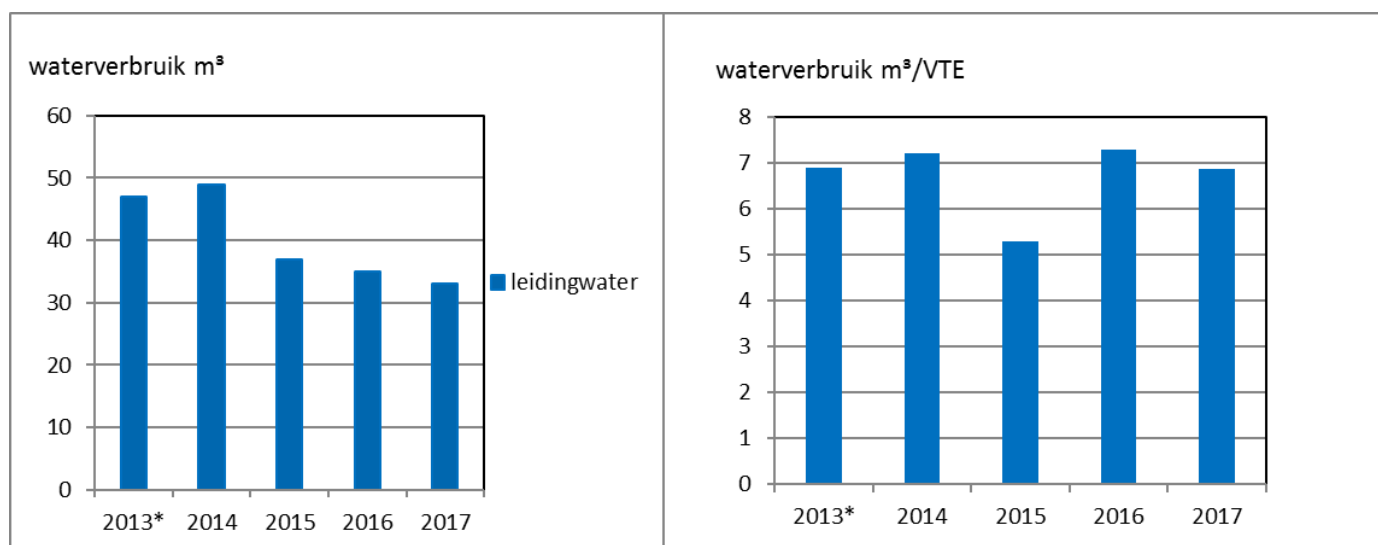
2.1 Water. Doelstelling behaald

2.1.1 Watergebruik

Operationele doelstelling

- Tegen 2020 het verbruik van leidingwater verminderen met 7 % t.o.v. 2015.

Er is geen mogelijkheid tot regenwaterrecuperatie. Het leidingwater wordt gebruikt voor schoonmaak en consumptie. In 2017 zagen we een daling in het verbruik van 10,8 % t.o.v. 2015. In 2017 bedroeg het totale verbruik 33 m³. Tussen 2016 en 2017 nam het verbruik met 5,8 % af, de personeelsbezetting daal. Het aantal m³ per vte steeg van 5,3 in 2015 naar 6,83 in 2017.

Figuur 2: Waterverbruik op de locatie Oostende onderhoudsdienst in de periode 2013-2017 (totaal jaarverbruik) en in de periode 2015-2017 (jaarverbruik per vte)

*raming leidingwaterverbruik

Wat kan er beter?

- Onderzoek doen naar de haalbaarheid van de opvang en het gebruik van regenwater voor diverse toepassingen: toiletspoeling, reiniging van wagens...
- Toiletkranen vervangen voor minder waterverbruik.

2.1.2 Afvalwater

Operationele doelstelling 2017-2019

- De VMM behandelt haar afvalwater volgens de opgelegde wettelijke normen. Voor de bedrijven en de huishoudens die ze controleert en adviseert is ze een trendsetter inzake de behandeling van afvalwater.

Wat kan er beter?

- Toezicht op de maximale reinigingsfrequentie van de dienstvoertuigen.

2.2 Energie. Elektriciteitsverbruik daalt spectaculair

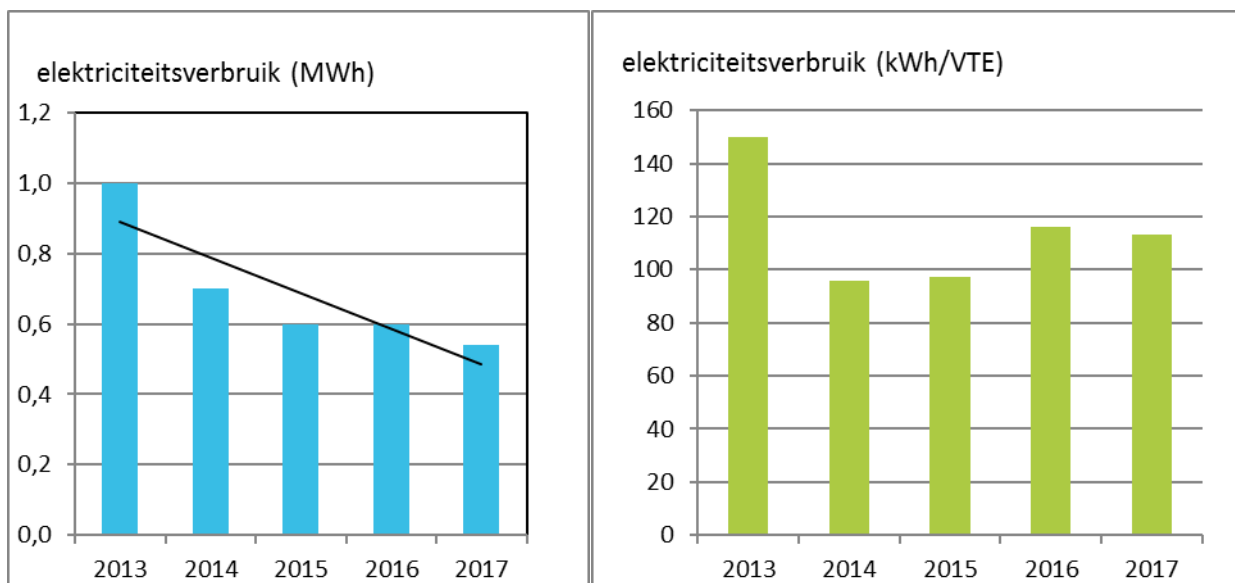
2.2.1 Elektriciteitsverbruik

Operationele doelstelling

- Tegen 2020 het elektriciteitsverbruik verlagen met 10 % ten opzichte van 2015 als referentiejaar.

Resultaten 2017

Het elektriciteitsverbruik in Oostende OD daalde van 150 kWh/vte in 2013 naar 113 kWh/vte in 2017. Het verbruik absoluut uitgedrukt daalde met 45,8 % tussen 2013 (1 MWh) en 2017 (0,5 MWh). In deze periode daalde de personeelsbezetting van 7 naar 5 vte's. Tussen 2016 en 2017 daalde het verbruik met 10% met dezelfde bezetting.

Figuur 3: Elektriciteitsverbruik site Oostende onderhoudsdienst, verbruik in MWh per jaar en verbruik in kWh per vte (2013-2017)

Wat kan er beter?

- Systematisch overschakelen naar energiezuinige verlichting.
- Medewerkers sensibiliseren om elektronische toestellen uit te schakelen indien ze niet in gebruik zijn.
- Lichten doven bij het verlaten van het lokaal.
- Sluiten van de garagepoort bij werken.

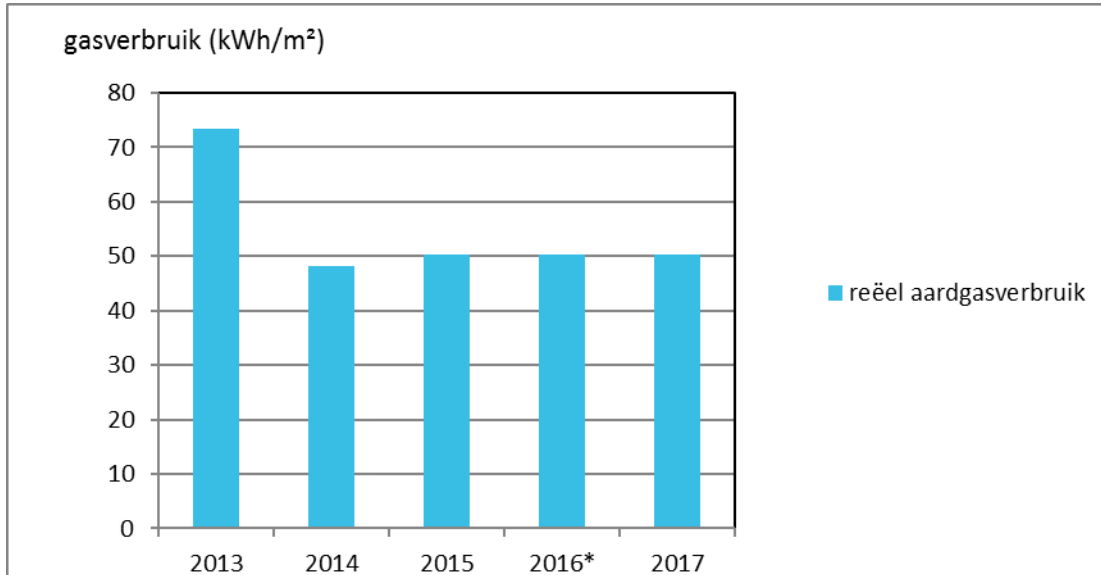
2.2.2 Gasverbruik

Operationele doelstelling

- Energieverbruik gas (kWh/m²) terugschroeven met 5 % tegen 2020, ten opzichte van 2013 .

Resultaten 2017

Het gasverbruik geeft de warmtevraag weer voor het kantoorgedeelte dat de VMM gebruikt, maar de installatie is gemeenschappelijk met Aquafin NV. Het verbruik bedroeg 50 kWh/m² in 2015. Door het ontbreken van cijfers in 2016 en 2017 nemen we aan dat het gebruik status quo bleef, met name 7949 kWh/VTE.

Figuur 4: Gasverbruik (reëel) voor Oostende onderhoudsdienst in kWh/m² bruto vloeroppervlakte (2013-2017)

Wat kan er beter?

- Optimaliseren van de verwarmingsinstallatie.
- Sluiten van de garagepoort bij werken.

2.3 Mobiliteit. Het kan beter

Operationele doelstellingen

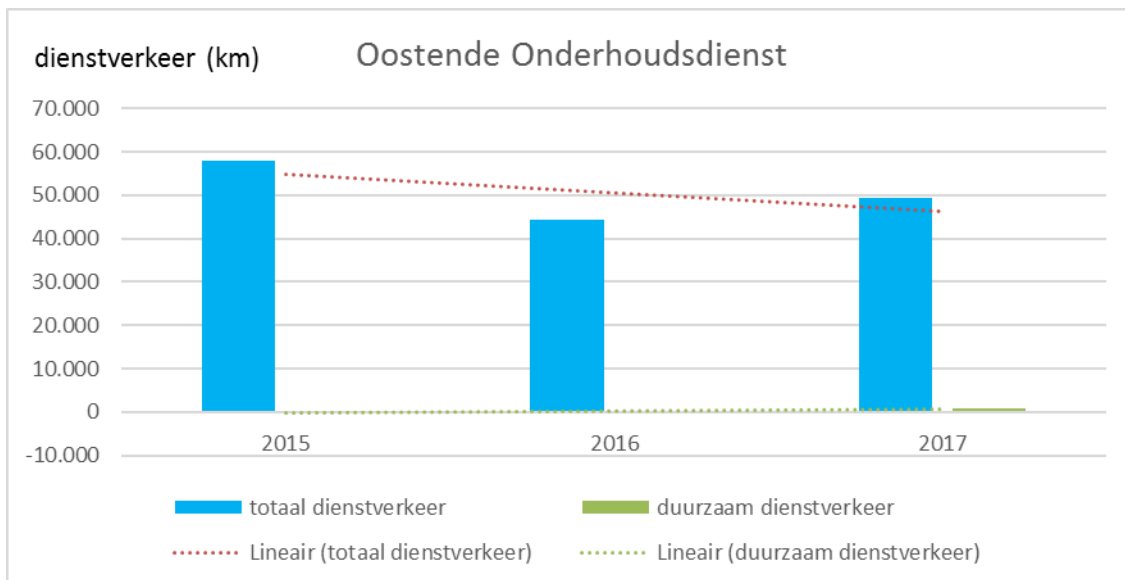
- Het aantal dienstkilometers met wagens daalt met 10 % t.o.v. 2012 tegen 2020.
- Het Blue-bikegebruik (aantal ontleningen) met 100 % laten toenemen in 2020 t.o.v. 2014.
- 40 % van de werknemers verplaatst zich duurzaam in het woon-werkverkeer in 2020.

Resultaten 2017

2.3.1 Dienstreizen

Sinds 2015 zijn gegevens beschikbaar over de binnenlandse dienstverplaatsingen met diverse vervoermiddelen voor de site Oostende onderhoudsdienst. Binnen de VMM was deze vestiging goed voor 1 % van de dienstkilometers in 2017. In 2016 gebeurden de dienstverplaatsingen er uitsluitend met de wagen, omdat verplaatsingen met de trein niet geregistreerd werden op deze site maar op de site Oostende administratie. In 2017 waren er 10% meer verplaatsingen met dienstwagen ten opzichte van 2016 en werd 1% van de verplaatsingen duurzaam.

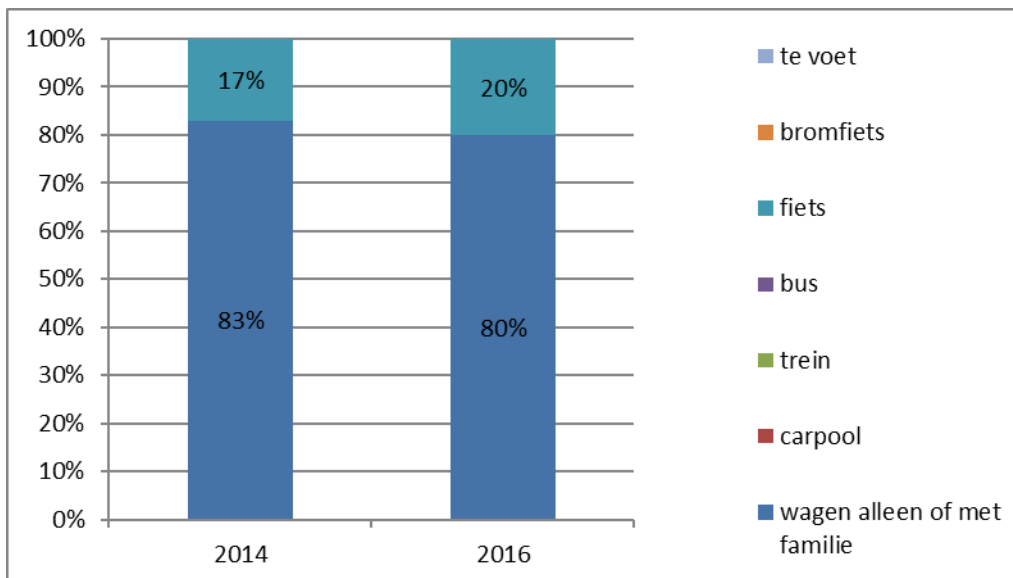
De VMM staat op deze site in voor het beheer van het wagenpark. We zetten sterk in op de verbetering van de emissies van deze dienstwagens.

Figuur 5: Dienstverplaatsingen: personenkilometers dienstverkeer (km) op de site Oostende onderhoudsdienst (2015-2017)

2.3.2 Woon-werkverkeer

De site Oostende onderhoudsdienst ligt in een industriezone maar op fietsafstand van het station. Vlakbij is er een bushalte naar het stadscentrum. De vestiging heeft een grote parking en is vlot met de wagen bereikbaar. Het aandeel duurzaam woon-werkverkeer bedroeg er 17 % in 2014 en 20 % in 2016. Doel voor heel de VMM is om tegen 2020 de modal split te verbeteren, wat overeenkomt met een percentage duurzaam woon-werkverkeer boven de 52 %. Op deze vestiging is er nog potentieel voor een hoger aandeel duurzaam woon-werkverkeer.

Figuur 6: Aandeel vervoerswijzen in het woon-werkverkeer voor de site Oostende onderhoudsdienst (2014-2016) (Bron: enquête woon-werkverkeer 2014-2016)

Wat kan er beter?

- Responsabilisering van de VMM-richtlijn dienstverplaatsingen.

- Kleine verplaatsingen uitvoeren met de dienstdiets.
- Aanmoedigen van verplaatsen naar vergaderingen met het openbaar vervoer.
- Fietsgebruik promoten.

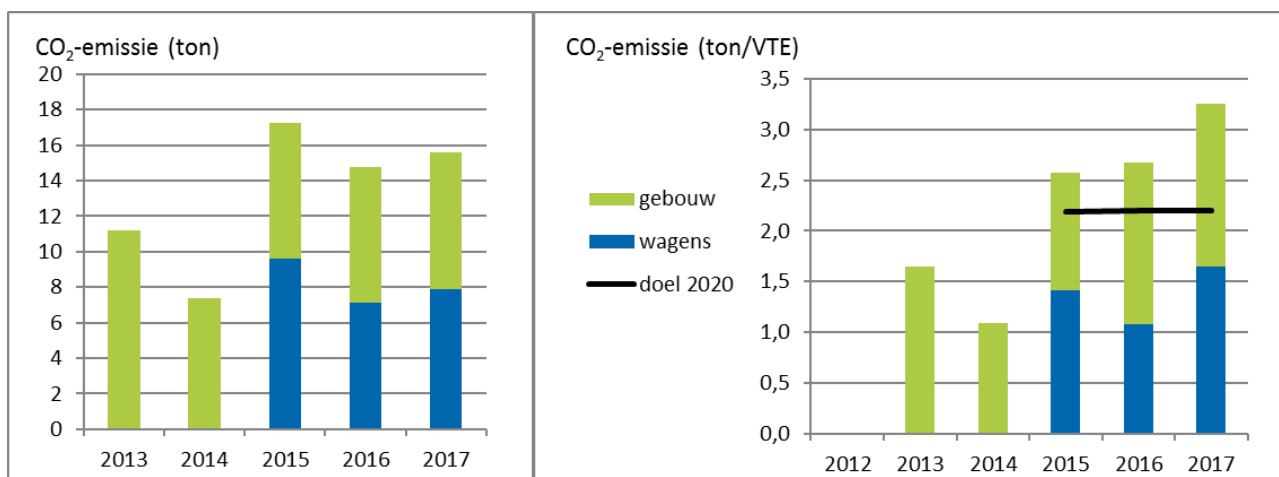
2.4 Emissies. Nog ruimte voor verbetering

Operationele doelstellingen

- Tegen 2020 de CO₂-emissie van het wagenpark reduceren met 15 % t.o.v. 2013.
- 80 % van de nieuw aangekochte wagens is geen diesel.
- Het aantal kilometers met dienstwagens reduceren tot 10 % in 2020 ten opzichte van 2012.

Emissies gebouwen

De gebouw gebonden CO₂-emissie in Oostende OD evolueerde van 11,2 ton CO₂ in 2013 naar 7,7 ton in 2017, wat een daling was van 27 %. Per vte steeg de gebouwgebonden emissie van 1,2 per vte in 2015 naar 1,6 ton per vte in 2017. Het aantal personeelsleden nam ook af. De verwarming op deze site werd gedeeld met de collega's van Aquafin NV. Bovendien was er een loods die moeilijk warm te stoken was.

Figuur 7: Directe CO₂-emissie voor de site Oostende onderhoudsdienst (2013-2017): totale emissie en emissie per vte

Emissies dienstwagens

De EMAS-benchmark voor het aandeel dieselwagens in het wagenpark lag op 65 %. Het dienstwagenpark in Oostende omvatte op 31/12/2017 5 dienstwagens, waarvan 4 op diesel en 1 op benzine. Dat betekende een aandeel dieselwagens van 80 %.

De uitstoot van de wagens was 7,9 ton CO₂ in 2017 en 9,6 ton in 2015. Per vte was dit een uitstoot van 1,6 ton wat veel is in vergelijking met de andere VMM locaties. Deze wagens worden voornamelijk ingezet als vervangwagens voor andere locaties waardoor de verrekening van de uitstoot per vte niet representatief is. Het aantal gereden kilometers (2016-2017) steeg met 10 %.

De emissie van NO_x bedroeg 27 kg in 2016 en 29 kg in 2017. De emissie van fijnstof door de dienstwagens is 1,1 PM_{2,5} in 2017. Er is geen evolutie door het grote aandeel diesels.

Wat kan er beter?

- Optimalisatie van de verwarmingsinstallatie.
- Sluiten van de poort van de werkplaats.
- Kleine verplaatsingen uitvoeren met de dienstdiets.

- Inkrimpen van het aantal dieselwagens.

2.5 Biodiversiteit: verhogen in overleg met de verhuurder

Operationele doelstelling

- De VMM onderneemt jaarlijks gerichte acties ter versterking van de biodiversiteit.
- De VMM is voortrekker inzake het gebruik van alternatieven voor pesticiden.

Resultaten 2017

In de onmiddellijke omgeving van het gebouw zijn er graszoden en is er een schrale boskant, maar dit is geen eigendom van VMM. Er wordt onderzocht in welke mate de ecologische kwaliteit hier verhoogd kan worden in overleg met de verhuurder.

Wat kan er beter?

- Het ondernemen van soortgerichte beschermingsacties om de biodiversiteit te verhogen.
- De principes van ecologisch groenbeheer maximaal hanteren bij het groenonderhoud.

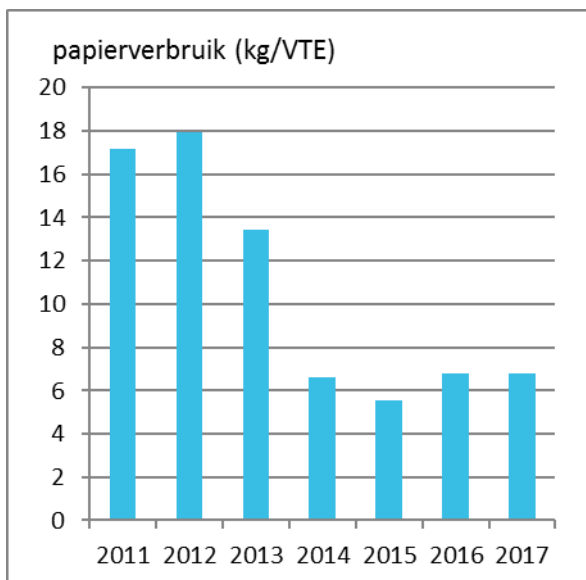
2.6 Grondstoffen: papierverbruik blijft laag

Operationele doelstelling

- Papierverbruik reduceren met 20 % tegen 2020 t.o.v. 2014.

Resultaten in 2017

Het papierverbruik per vte in Oostende OD bedroeg 6,6 kg/vte in 2014 en 6,8 kg/vte in 2017. Dit is ondanks deze stijging nog steeds zeer laag ten opzichte van de meeste VMM locaties.

Figuur 8: Papierverbruik voor printen en kopiëren Oostende onderhoudsdienst in kg/vte (2011-2017)

Wat kan er beter?

- Verder implementeren van elektronisch handtekenen van alle communicatie.
- Digitalisering van wagenparkdossiers aanhouden.

2.7 Afval

Operationele doelstellingen

- De hoeveelheid restafval (kg/vte) neemt af met 40 % tegen 2019 t.o.v. 2014.
- De hoeveelheid pmd (kg/vte) neemt af met 30 % tegen 2019 t.o.v. 2014.

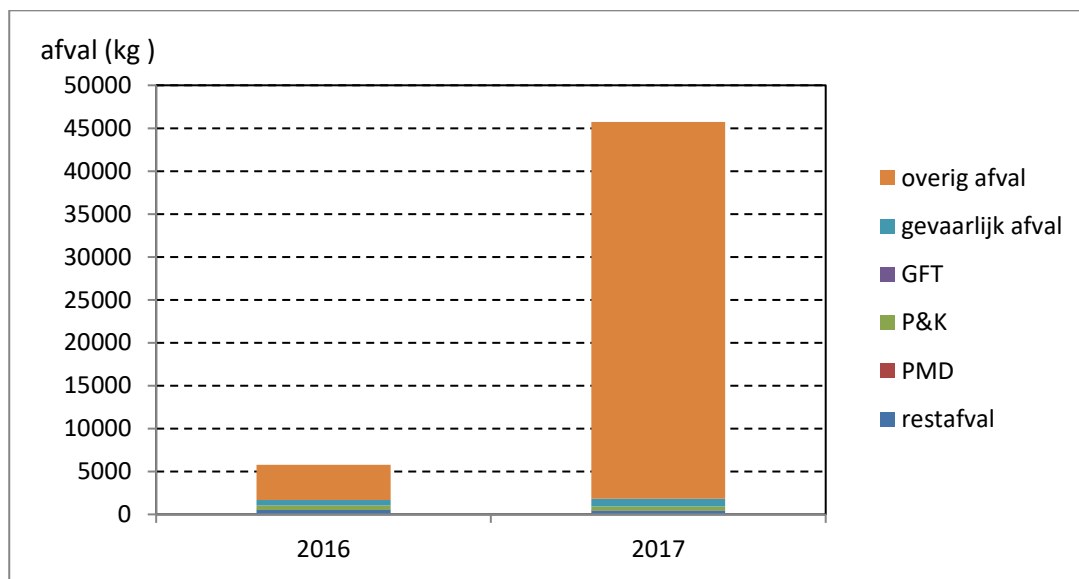
Resultaten 2017

Het afvaltotaal in 2017 bedroeg 10.767 kg, waarvan ongeveer 90% van huishoudelijke aard. Bijkomend is er 34.980 kg bouwafval in 2017 door renovatiewerken.

De fracties restafval, papier en karton en pmd bedroegen in 2017 93 kg/vte, 101 kg/vte en 1,8 kg/vte. De fractie overig afval bestond vooral uit metalen en bouwafval. Er werd in 2017 voor de eerste keer plasticfolie verzameld goed voor 7,3 kg/vte .

De locatie scoorde voor de fracties restafval en papier en karton boven de EMAS-benchmark. Het afval was voornamelijk afkomstig van leveringen.

In 2017 is 60,5% van het VMM gevaarlijk afval afkomstig van de OD. De locatie heeft ook de grootste hoeveelheid restafval/vte. Voor PMD scoort de locatie op het VMM gemiddelde.

Figuur 9: Afvalproductie per fractie op de site Oostende onderhoudsdienst (2016-2017)

Wat kan er beter?

- Verpakkingsmateriaal van leveringen laten meenemen door de leveranciers.

3 MILIEUACTIEPLAN

Concrete EMAS-acties per kernindicator

VMM/EMAS/REG/007 – ACTIEPLAN OOSTENDE Onderhoudsdienst						
EMAS kernindicator	Stragische doelstellingen 2020 VMM breed	Operationele doelstellingen periode 2017-2020 LOCATIE	Nr	Datum input actie	Uit te voeren vóór (datum)	Omschrijving actie
water	Het minimaliseren van het gebruik van leidingwater (LW) en grondwater (GW) en het maximaliseren van de substitutie door regenwater (RW). Maximaliseren van infiltratie (RW) op eigen domeinen. VMM streeft naar een status quo (m3/VTE) of verbetering tov 2011	Het verbruik van leidingwater (m ³) met 5% verminderen tegen 2020 t.o.v. 2015	1	2/05/2017	2019	Technische en financiële haalbaarheid nagaan voor opvang en gebruik van regenwater voor diverse toepassingen: toiletspoeling, reinigen wagens, kantoorplanten
			2	22/05/2017	2019	Afstellen of vervangen van toiletkranen voor minder waterverbruik. Sanitaire toestellen worden vervangen bij de geplande verbouwingen 2017
	De VMM behandelt zijn afvalwater volgens de opgelegde wettelijke normen en is een trendsetter inzake de behandeling van afvalwater naar de bedrijven en de huishoudens die ze controleert en adviseert	Sensibilisering van het personeel in verband met lozing van afvalwater	3	2/05/2017	2018	Het volume afvalwater verminderen door toe te zien op de maximale reinigingsfrequentie van de dienstwagens van de OD en BD Oostende alvorens naar de wasstraat te gaan

lucht - emissies	De VMM verlaagt haar broeikasgasemissie (kton CO ₂ -equivalenten) met 20 % tegen 2020 met 2011 als referentiejaar door directe* emissiereductie.	CO ₂ emissie (ton CO ₂ /VTE) verminderen met 15% t.o.v. 2013 tegen 2020;	4	22/05/2017	2020	Fietsgebruik promoten via WIL activiteiten	
			5	22/05/2017	2018	Aanschaf elektrische fiets OD aanvragen	
			6	22/05/2017	2018	Aangekochte wagens via raamcontract laten afleveren op de OD en niet meer bij dealers	
			7	22/05/2017	2018	Optimaliseren verwarmingsinstallatie	
	De VMM zal tegen 2020 slechts 60% dieselwagens hebben, zoals voorgeschreven in het Vlaams Actieplan Lucht.	80% van de aankopen van nieuwe wagens is niet-diesel in 2019	8	22/05/2017	2019	Aanschaf wagens aangedreven door alternatieve "groenere" energie (zie ook actieplan Aalst)	
			9	22/05/2017	2018	Inkrimpen van oude vervuilende dienst- en dieselwagens (zie ook actieplan Aalst)	
	Het aantal verreden kilometers met dienstwagens met 20% reduceren in 2020 door het rationaliseren van de dienstverplaatsingen	10% minder verreden kilometers met dienstwagens in 2020 t.o.v. 2012	10	22/05/2017	2018	Kleine verplaatsingen uitvoeren met dienstfiets	
			11	22/05/2017	2018	Aanmoedigen verplaatsingen naar vergaderingen met OV, carpooling of fiets	
	energie	De VMM verlaagt haar primair elektriciteitsverbruik (kWh/m ²) met een totaal van 20% tegen 2020 en minimum 5% in elke vestiging, met 2011 als referentiejaar/ De VMM	Energieverbruik elektriciteit (kWh) terugschroeven met 10 % tegen 2020 t.o.v. 2013; Energieverbruik gas (kWh/m ²) terugschroeven met 5	12	2/05/2017	2020	Systematisch vervangen van TL-verlichting door energiezuinige types
				13	2/05/2017	2020	Sensibiliseringscampagne opstarten om bij niet gebruik van elektrische toestellen deze af te zetten , cfr koffiezet, PC.
14				2/05/2017	2020	Bij aanschaf nieuwe toestellen het hoogst mogelijke energielabel kiezen	

	verlaagt haar gasverbruik (kWh per m ²) met 10 % tegen 2020 met 2011 als referentiejaar	% tegen 2020 t.o.v. 2013	15	2/05/2017	2020	Sensibiliseringscampagne opstarten omtrent het gebruik van verlichting. Bij elke afwezigheid lichten doven etc.
materialen	Papierverbruik (publicaties/prints/plots) met 20% reduceren tegen 2020 (kg/VTE), met 2011 als referentiejaar	Het papierverbruik printen en kopiëren (kg papier) minderen met 20% tegen 2020 t.o.v. 2014	16	2/05/2017	2020	De reductie in papierverbruik van de laatste jaren handhaven, digitaliseren van wagensdossiers aanhouden en uitbreiden waar mogelijk.
	Verbruik van grondstoffen (kantoormateriaal) met 20% reduceren (kostprijs/VTE), met 2011 als referentiejaar		17	22/05/2017	2018	Het eigen verbruik van kantoormateriaal kritisch bekijken.
mobiliteit	Zowel bij dienstverplaatsingen als bij woon-werkvervoer de modal split* verbeteren. VMM verhoogt het aantal dagen telewerk met 20% tegen 2020 met 2011 als referentiejaar.	Het Blue-bike gebruik (aantal ontleningen/jaar) met 100% laten toenemen in 2019 t.o.v. 2014; 40% van de werknemers verplaatst zich duurzaam in het woon-werkverkeer in 2020	18	22/05/2017	2019	Meer inzetten op de fiets voor woon-werkverkeer naar de locatie door bvb aanschaf van elektrische dienstfiets om zo fietsverplaatsingen aan te moedigen.
			19	22/05/2017	2019	Verplaatsingen naar buitendienst Oostende met de fiets uitvoeren.
			20	22/05/2017	2019	Maximaal kiezen voor het openbaarvervoer naar vergaderingen.
			21	22/05/2017	2018	Cursus ecodriving stimuleren en ecodriving promoten

biodiversiteit	Gronden in beheer van de VMM worden beheerd volgens de principes van ecologisch groenbeheer	Tegen einde 2020 neemt VMM gerichte acties tot het behoud van biodiversiteit	22	2/05/2017	2019	Opstarten aanleg composthoop / kringlooptuin	
			23	2/05/2017	2018-2020	Plaatsen insectenhotel, vleermuis en/of nestkasten rondom de vestiging ter verhoging van de biodiversiteit.	
	Bijdragen aan de UN-doelstellingen inzake tegengaan van het verlies aan biodiversiteit tegen 2020		24	2/05/2017	2019	OD doet mee aan de 40 dagen zonder vlees	
	De VMM voldoet steeds aan het nulgebruik van pesticiden zoals voorgeschreven in het pesticidendecreet		25	2/05/2017	2017-2020	Aquafin sensibiliseren inzake ecologisch groenbeheer van het domein in hun functie als eigenaar van de site.	
afval	Afvalbeheer VMM-breed optimaliseren	Organiseren sociale activiteit (1/2 dag) rond afval	26	2/05/2017	2019	Sociale activiteit organiseren rond afval "proper-strand-lopers" WIL (opruimactie op strand).	
			Opstarten afvalbeheer ifv behalen label EMAS	27	2/09/2016	2018	Verkopen van oude, niet meer gebruikte toestellen garage.
				28	2/05/2017	2017	Organiseren afvalstraat, afvalfracties uitbreiden, meer verzamelpunten voorzien in magazijn.
				29	2/05/2017	2018	Optimaliseren magazijn, verwijderen oude, niet meer dienende onderdelen.
				30	2/09/2016	2018	Algemene opruimactie, parking, rond gebouw, garagebox, werkplaats, burelen

			31	2/05/2017	2019	Financiële haalbaarheid onderzoeken om oude vervuulende wagens naar erkende autosloper te brengen ipv verkopen.
			32	2/05/2017	2020	Verpakkingsmateriaal van leveringen laten meenemen door leveranciers
	De restfractie met 50% halveren tegen 2020, PMD met 20% terugdringen tegen 2020 met 2011 als referentiejaar	De restfractie met 50% verminderen tegen 2020, PMD met 10% terugdringen tegen 2020 met 2016 als referentiejaar	33	2/05/2017	2018	Oplossing zoeken voor restplastic die niet tot PMD behoort (roze zak).
34			2/05/2017	2017-2020	Het permanent en consequent toepassen van de werkinstructie 'werken met derden' bij contacten met aannemers en leveranciers	
35			2/05/2017	2018	Het drinken van leidingwater aantrekkelijker maken door o.a. aankoop van waterkannen om zo PMD fractie te verminderen en kraantjeswater promoten	
indirecte milieuaspecten	Streven naar 100% duurzame overheidsopdrachten tegen 2020. Dit betekent dat tegen 2020 100% van de afgesloten overheidsopdrachten in elke VMM-afdeling duurzaam moet verlopen en dit minstens voor de productgroepen waarvoor criteria bestaan.	80% van de overheidsopdrachten verlopen duurzaam tegen 2019 en worden geregistreerd via indicatoren	36	2/05/2017	2017-2020	Zoveel mogelijk aankopen via raamcontract en deze kritisch onder de loep te nemen alvorens deze te gebruiken. Zo niet zelf de markt op gaan om duurzame investeringen te kunnen realiseren.
			37	6/07/2017	2017-2020	Alle aankopen die vertrekken vanuit de OD bevatten duurzaamheidscriteria.

////////////////////////////////////

